

СВОБОДА СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ СОЮЗІВ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.

ТРИ ЦЕНТИ РІК XXXII Число 27. Джерси Ситі, Н. Дж., субота, 2. лютого, 1924. VOL. XXXII. No. 27. Jersey City, N. J., Saturday, February 2, 1924. THREE CENTS

МАЙНЕРИ ЗА ПРОТИСТРАЙКОВОЮ ПОЛІТИКОЮ

ІНДІАНОПОЛІС, Іллінойс, 31. січня. — Комітет зарібку пропонує наразі ніяк повний конвенції вислади своїх напад. На думку комітету, майнерська конія повинна стояти проти страйку та при заключенню нового контракту з властителями копалянь м'якого вугля повинатися за удержане дотеперішній заплади.

Над внесенем комітету наступила довга дебата. Проти проекту комітету піднесено пропозиції, щоби юніони представники домагалися в торгах з властителями до 10 до 25 процентів підвишки, то знова, щоби майнери добиалися 5-денного тижня та 6-годинного дня робочого. Члени комітету, однак, виказували схильність таких пропозицій, і остаточно збори величезною більшістю голосів, бо 1,800 голосами проти 100 рішили одобрити пропозицію комітету зарібку та дадувати юнію довіряти руку для ведення переговорів з властителями копалянь твердого вугля. Очевидно, згода має бути опісля проведена до повторження загалом юнію.

СЕКРЕТАР (МІНІСТЕР) ПРАЦІ ПРОМОВЛЯЄ НА КОНВЕНЦІЇ

Секретар праці Дейвис виступив на майнерській конвенції з довгою промовою.

Проти Дейвиса видано летучку, з котрій п'ятуювано його як ворога майнерських юнію за те, щоби він виступив з певним знякманом відітські палиць з усіх чужинців, а коли Дейвис виступив на платформі говорити, проти нього піднялися пискарня. Іх зараз заглушили оплески більшістю, а юнію продалася ентузіазмом конвенції, секретар сказав: «Пискарня не постане вперед справи робітничих юнію, і сячить лишень така людина, що має в собі гадюку».

Конвенція вислухала промову міністра, а опісля ухвалила резолюцію з наступною логю.

СЕНАТ УХВАЛИВ ПРОЦЕС ЗА НАФТОВІ ТЕРЕНИ

ВАШІНГТОН, 31. січня. — Сенат ухвалив нім всім голосами резолюцію сенатора Волша, щоби президенти почав процес проти деяких надухити в нафтовім промислі та скасував всі нафтові контракти, добути обманом.

ХОЧУТЬ ВИКИНУТИ СЕКРЕТАРЯ ФЛОТИ ДЕНБІ

Сенатор Тремел подав бою поправку до резолюції сенатора Волша, щоби домагається усунення секретаря (міністра) флоту Денбі. Сенатор Лодж дово промовляв проти цієї поправки. Лодж ставив на становищі, щоби після американської конституції лишень президент має право усунувати міністрів. Остаточно вискодавеш відкинув свою поправку.

ХОЧУТЬ ПРИМУСИТИ НАФТАРА ДО ПОВОРОТУ

ВАШІНГТОН, 31. січня. — Конгресмен Фіш вносє завтра в конгрес резолюцію, визнаючи уряд, щоби він примуси Гарі Сінклера, американського нафтаря, вміщеного в нафтові скандала, вернути з Європи та стати перед комітетом конгресу до зиснань.

В СПРАВІ ОБНИЖЕННЯ ПОДАТКІВ

ВАШІНГТОН, 31. січня. — Комітет приходить у палату півні рішуня пропозиції повній рахаті податковий законопроект в такім виді, як його пропонує секретар скарбу Мелон, і доперя на дебаті там завести потрібні поправки.

СКАНДАЛ МЕЖИ СЕНАТОРОМ А ГАЗЕТАРЕМ

ВАШІНГТОН, 31. січня. — Сенатор Магнус Джансон з Міннесоти зайшов нім на коритар пресової галерей та зчинив скарку з одним кореспондентом одної міннесотської газети, закладаючи йому, щоби він перекрутив його слова та представив брехливу логю станювице в фармерській справі. Остаточно зарядчик газетарської галерей попросив сенатора покинути галерю.

ДЛЯ ДОПОМОГИ БАНКАМ ОСЛАБЛЯЮТЬ ДЕРЖАВНУ ШАДІНЦІЮ

ВАШІНГТОН, 31. січня. — Почтовий уряд та департамент скарбу зарядили здержати продажню «сертифікатів ощадності» в 17 середно-західних стейтах, щоби в той спосіб звернути фармерській ощадності до приватних банків, де зібрані ощадні фонди можуть зробити більшу користь фермерам.

СПИНЕННЕ СЛІДСТВА НАД БОКОВОЮ НАГОРОДОЮ

ВАШІНГТОН, 31. січня. — Наслідком того, що публікація шкварить тепер майже виключно нафтовими скандалами, сенаторський комітет ухвалив постанову про відміну нагород, яку бунітот мав весті наслідкам Евард Бок своїми конкурсами за мировими планами, здержав свою роботу.

ЧУТКИ ПРО ФІЛІПІНСЬКІ ПОВСТАТТЯ МАЮТЬ БУТИ ПЕРЕСАДЖЕНІ

ВАШІНГТОН, 31. січня. — Філіппінське Бюро подає до публічного відома, щоби наспівші з філіппінських островів вісти про кроваві білки межі повстанців та американської поліцією сильно переборщить.

МЕКСИКАНСЬКА РЕВОЛЮЦІЯ

ВАШІНГТОН, 31. січня. — З огляду на те, що федеральні мексиканські війська зближуються до ослабу повстанця Вера Крус, американський уряд постановив зарядити всякі державні сторожності для заборонення американських горожан та матку. Мексиканські федеральні війська посувають перш проти повстанців не шкоди, де повстанці теж мусять терпіти наступати.

ХОЧУТЬ СКАСУВАТИ ПРОТИКЛЕНОВИЙ ЗАКОН

ОЛВАН, Нью Йорк, 31. січня. — В стейтській легіслатурі внесено проект на скасування протикленового закону, що вимагає від усіх лотайних організацій предклядати урядові список членів.

ПЕРЕЛОВИЛИ ПІДРОБЛЮВАЧІВ ГРОШІЙ

Федеральна поліція впа на слід шайки фальшивників грошій, що збиралися підробляти гроші на шлій мільон доларів. Трох з шайки арештовано в Нью Йорку, а двох в Шікаго. Всі підозрілі се італійські і мігранти.

РОДИЧІ АРЕШТОВАНИ ЗА ВБИТТЯ ДИТИНИ

В кухонній плитці «керніці» в мешканню мандрівного робітника Роберта Еткінсона в Вудставні, в Нью Джерзі, найдено тіло його блітної дівчинки Міріам. Тіло було захите в кровяний мішок. Поліція арештувала зараз батька та матір як підозрілих за вбиття дитини.

ПОШИРЕННЕ «ОТВОРЕНЕГО ШАПИ»

На зборах товариства краєвських купців, що відбувалися недавно в Провіденсі, в стейті Род-Айленд, заявив промисловий статистик сього творіства, що так званих замкнених фабрик, в яких можна приймат лишень організованих робітників, в Злучених Державах всего 10 процент загальної їх числа. Решта, себто 90 процентів, все «отверті шапи».

ФІЛЬМ І ХЛІБОРОБСТВО

Французьке міністерство хліборобства визначило комісію, яка має випрацювати закон про методичний розвиток кінематографа і то логя такої цілі: 1) В педагогічному музею в Парижі мається зберігати хліборобські фільми як прикладити усі французькі краї. Фільмами цими буде користуватися хліборобський відділ. Кінематографічний апарат доставляється кожному більшому хліборобському середков за мінімальну заплату. Тепер уже є окремий запис кінематографічних апаратів, так що кожен департамент може одержати окремий апарат. Досі всі хліборобські школи звернули до міністерства, щоби їм приділяти окремий кінематографічний апарат.

СТРАШНЕ ВІДКРИТТЯ

В Тамбові (Росія) підчас інсправі одного дому, в якій давніше містився большевиська політична управа, відкрито в підвипці 8 трупіл невідомих осіб і багаж золотих пічей. Трупи законно і золоту сконфіскувала «совітська влада».

НАСЕЛЕННЯ СОВЕТСЬКИХ РЕПУБЛІК

На основі останнього перепису населення в советських републиках нараховано 100 міль. селян і 20 міль. міського населення, з чого 14 міль. пролетаріату. Число фабричних робітників збільшилося за 2 роки з 2,700,000 на 1,600,000.

ШВАЙЦАРСЬКИЙ БАНК СКАРЖИТЬСЯ КРАЇВІ

Швайцарський союз з гніву Банк в Базилі віддав судовий процес громаді Краків у справі позички, яку місто загнуло до вказаному банку ще першій оїною. Претенсії швайцарського банку разом з відсотками за всі літа йдуть у тріаїон польських марок. Розправа призначена на 24. січня д. р. Самі стемпелі оплати, які має покрити місто, вносять кілька мільярдів, Президія міста зробила заходи, щоби одержати збільшене від стемпелів оплат. Місто звернулось за порадою до найвідзначніших правників, які одначе не мають однакових поглядів про справедливість претенсій банку.

БІЛА СМЕРТЬ

Трагічною смертю помер підчас останніх сігових заєврох один чеський католицький парох. У новорічній ніч парох села Тіренбах коло Ячимова пішов разом з церковним служачем при 20 степенях морозу до далекого хутора, щоби напугати вмираючого селянина Святими Дарами. Вертаючись додому, марох і служаче риблявся з дорозі й були заметені сіговіою хуртовиню. Іх трупи знайдено щойно по кількох днях.

СКЛО ТОПИТЬСЯ В ВОДІ

В буденному життїю не значить ніщо, але в світі, де мається до діла з ріжними препаратами і медикаментами, там не кожне скло є добре. Прірозини, який має в собі алкалоїди, може погубувати, бо у них розпускається (розкладається) скло. «Ді Гей Юстри» пише, що можна переконатися, як скло є добре чи ні, чи випорне проти всях хемікалій. До скляної посудини (з доброго скла) кидається розчин.

НОВИЙ ЛІК НА СІНОПЛІСА

Французька преса доносила про новий винахід члена французької Академії в паризі сінпліси. А саме винайдено новий лік на сифіліс. Новий лік забезпечує також здоров'я людей зарекаєним. Винахід називається «стоварсьоль» або «130».

ОТАМАН МАХНО ЗАМЕТІВ КАВ'Я ТОРУНІ

Дня 29. грудня прибув до Торуня отаман Махно, якого запынено з в'язниці. Його прибуття до міста викликало серед населення велику сензацію.

ІТАЛІЯ БУДУЄ НАЙБІЛЬШИЙ ВОЗДУХОПЛАВ СВІТА

Італійська фабрика воздухоплавна буде новий воздухоплав, містоти 45.000 кубічних метрів. То буде найбільший воздухоплав на світі. Уживатимуть його до лету через океан.

ДРУГЕ МОНАКО?

Атеньські часописи звідомяють, що один французський синдикат пропонує грецьким властям, щоби перемінили Ахілеон на острові Корфу в друге Монако. «Велика маса» доходить із цього підприємства припаза бі Греції.

ТЯЖКІ ДЗВОНИ

В Женеві в церкві Анпенцель поновлено нові дзвони, з яких найбільший важить 6,173 кг. Є то найтяжчий дзвін, що його посідає Швайцарія. Всіх 7 дзвонів, що нахочяться на дзвінничій тої церкві, важить 16,123 кг.

ВІРНИЙ ПІС

Що пси вірні і своїм панам аж до смерті, це загально вісє. Єше іще один примір на це: Демент у місті Мансфільді мав вірного пса. Наслідком довшої недуги лікар помер. Щоби вивести труну з хати, мусив вірну собаку замкнути в сусідній кімнаті. Але вірний пс найшов спосіб, щоби відітасується з замкненої кімнати й побіг до церкви. Його жалісно виття зворушило всіх присутніх у церкві. З огляду на свєтє місце старіших вигнати пса з церкви. Опісля пс внішов уперто за похоронним гробом, безпереривно гавкав жалісно. Не затих до кінця похоронного обряду. Щойно як труну опустили до гробу, пс затих. Нечайні через розлуку з гавкував, лавє зрозумів, що на все втрапив свого вірного приятеля й кинув у неспаданий ще гріб. З найбільшим трудом вдалося витягнути відам собаку.

СЕМЕН ПЕТЛЮРА УТІК З ПОЛЬЩІ

ЛВІВ, 14. січня. — Тутешній дневник «Діло» повідомляє: Як доносить нам із Варшави, бувший Головний Отаман Семен Петлюра, роззарувавшись у своїх дотеперішніх союзниках, тайно покинув Варшаву разом з В. Прокоповичем, і знаходиться в Румунії, відки має намір удатися до Риму під опіку прем'єра Мусоліні.

Дума вийхати з Польщі давно вже була у Петлюри. Один час він хотів чекувати до Данцігу, але пильно стеріг його спеціальний пілтон, котрий жив в одному мешанню з ним і Головний Отаман не міг викочати дсі свого наміру.

ЗАПИТ УКРАЇНЦІВ ДО КАМЕНСЬКА

МОСКВА, 31. січня. — На цинішній сесії федерального конгресу советів встав один Українець і так голосно сказав: — Товаришу Каменев, Ви подаєте високі числа вивозу збіжжя, дерева, вовни і льну. Але чи Ви знаєте, що в мойй богаїтій Україні нема збіжжя на насінні, ані сукна на одяг, ані полотна на блє? Ми не маємо дерева на хати, знаряддя до будови, ані пауці, щоби зорати землю.

Відтак він далі мавшо «чорний образ страшного лихоліття на Україні, а закличав своєю промовою отрим запитом: — Чому в Москві продають помаранчі по 50 центів за штуку, а нема потрібного збіжжя для управи землі? Каменев на се впадовів, що «совнарком» робить все, що може, щоби перевести в життє ідеали Леніна.

БОЛЬШЕВИКИ БОЯТЬСЯ ПРОТИ-ЖИДІВСЬКИХ ПОГРОМІВ В РОСІЇ

ЛОНДОН, 1. лютого. — Тутешній дневник «Дейл Мейд» повідомляє на основі кореспонденції від одного Англіяця з Москви, котрий там живє довгий час, що большевиська влада боїться, що по смерті Леніна вибухнуть в Росії проти-жидівські погроми.

Він каже, що Росія тепер знаходиться на порозі нових подій, наслідком яких вона розібється на часті. Там, кавже він, повстає страшна різня, в якій згинуть тисячі невинних людей, головно Жидів.

Проти Жидів агітують російські націоналісти, котрі оповідають нішком про сєла, що Ленін перед смертю сказав: «Нехай Бог спасє Росію і вибє Жидів». Нарді се приймає і передає далі і сям робом імені Леніна вживають для проти-жидівського погрому.

Серед большевиських комісарів переляк зростає з кожним днем і вони старяться, щоби впору втєти до сусідніх держав.

РОБІТНИЧІ АМБАСАДОРИ

ЛОНДОН, 31. січня. — Сього року буде тут конгрес робітничих юнію всіх комій Великої Британії. На тому конгресі британське робітництво має вибрати своїх амбасадорів до організованого робітництва других країв і вислати їх до: Злучених Держав, Франції, Німеччини, Італії і Росії.

БЕЛЬГІЯ ЗМЕНШИЛА СВОЄ ОКУПАЦІЙНЕ ВІСКО

БРУКСЕЛЯ, столиця Бельгії, 31. січня. — Бельгійське правительство зменшило число своїх окупаційних війська в Німеччині до 4,000 люда.

НИМЕЦЬКИЙ БУДЖЕТ

БЕРЛІН, 31. січня. — Німецьке правительтво пропонує до комітє знавці під проведом генерала Чарза Дж. Дога свій бюджет на 1924 рік. Сей бюджет отертий на золотий піле ставі і має надлишку в приходах, але в ньому нема жадного видатку на «воєні відшкодованні» для аліянтів.

4 1/2 МИЛІОНА БЕЗРОБІТНИХ

БЕРЛІН, 31. січня. — Тепер в Німеччині є 4,500,000 безробітних і таких, що роблять лише частину робучого часу в тижні. Німецьке правительтво мусить давати їм підпомоги.

В ПОЛЬЩІ ВЖЕ КУРСЮЮТЬ ГРОШІ ВСІХ ДЕРЖАВ

ВАРШАВА, 31. січня. — Польський уряд скасував заборону торговани в чужій валюті, а натомість дозволив уживати всіх заграничних валют рівно з польською. Відтепер можна в Польщі торгувати при помочі чужих валют, але навіть вєсти рахунки на чужі валюти в касових книгах і банкам приймаєти й виплачувати депозити в всяких заграничних грошах.

ВЕНІЗЕЛОС ВЕРТАЄТЬСЯ ДО ПАРИЖА

АТЕНІ, столиця Греції, 31. січня. — В тутешній поінформованих кругах заявляють, що Елеверіос Венізелос ізаз тяжкої недуги покидає свій уряд і вертається до Парижа.

ХОТЯТЬ ЗРОБИТИ ЛЕНІНА СВЯТИМ

МОСКВА, 31. січня. — Тутешня. большевиська газета «Трудова Москва» піддає гадуку, щоби Леніна оголошити святим большевиської науки. Вона радить, щоби комуністичні партії назвати «Ленінська Болшевська Партія» і подає «7 заповіди Леніна» для сєї партії.

БУРА В ЯПОРСЬКОМУ ПАРЛАМЕНТІ

ТОКІО, столиця Японії, 31. січня. — Німь була велика буря в японському парламенті. Поси не дали говорити міністрови зєв'язчик, коли вони хотіли викласти докладні ізазнічичні подоби, яких треба позиди. Один з посидів виступив в голосу прем'єра Кіноури. По сів буря парламент розважав.

ВЖЕ ВИЙШОВ З ДРУКУ

КАЛЕНДАР У. Н. СОЮЗА

НА РІК 1924.

ЦІНА - - - - - 50 ЦЕНТІВ.

КРАСНИЙ КАЛЕНДАР ТОВ. «ПРОСВІТА» - - - - - 75 ЦЕНТ.

СТІННИЙ КАЛЕНДАР

МОТ (3 портретів Драгачової)

ЦІНА з перекладом - - - - - 80 ЦЕНТІВ

БУЗЬОК, ГУМОРИСТИЧНИЙ КАЛЕНДАР

Перший український інтернаціональний гумористичний календар і Альманах, котрий містить в собі 90 дуже цікавих образків, 36 дотепних віршів, 45 віршів комічних і 150 дописів і коротких газетик та цікавих оповідань.

Тому, хто хоче розвинути свої таланти та розвеселитися, хай заведе собі його календар.

ЦІНА - 75 ЦЕНТІВ З ПЕРЕКЛАДОМ.

УКРАЇНСЬКИЙ ПІВАНД - - - - - 50 ЦЕНТ.

Замовлення: ставіть на адресу: «СВОБОДА», 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Дітєній і Юнацькій Свободі нема лишень календарів красі, але, надіть також і календарі: Мисль, пригоди, мисль і календарі, котрі дають знати про життя, науку, історію, географію, і т. д. Іх ціна: 10 центів.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1892

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1914, under the Act of March 8, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:

Table with subscription rates for different durations and locations. Includes rates for 'Three cents a copy', 'One Year', 'Six Months', 'Three Months', and 'Foreign and Jersey City Rates'.

ПЕРЕКЛАДАТ:

Table with translation rates for different durations and locations. Includes rates for 'Половина ціна три тижня', 'На рік', 'На шість місяців', 'На три місяці'.

З Канади везуться вискати гроші лише на т. а. Foreign Money Order. Телефон "Свобода": 498, Montgomery. Тел. У. Н. Союз: 1838 Montgomery.

Адрес: "СВОБОДА", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ПОСТУП СЕРЕД МОСКВОФІЛІВ.

Наші москвофіли в Галичці по відні поділились на 2 часті: старих і молодих. Стари осталися при старому (Юліанському) календарі і старій азбуці, а притому помоланисли Польщі і признали її "сувереністн" над "малопольською".

Під впливом змін в Росії і на Україні молоді москвофіли у Львові видавали постоуову часопис "Воля Народу" в двох мовах — українській і російській. Тепер же, як повідомляють староракви часописі, вони перестали видавати російське видання газети, а видають далі лише видання українське.

Се великий і велимй змітний поступ серед наших москвофілів у Галичці: Поступ те під впливом подій за Збручу. Вони бачать, що москвощина не зростає на Україні, але гине. Все, що москвоцьке, там вигібає, а все, що українське, виростає в могутню непорушну силу. Бо все, що москвоцьке, на Україні не тільки загине, а ще і невинне, бо з ним звязана вікова неволя, так як у Галичці з польським. Навіть з церкви викладають Придніпрянці старославянську мову, тому що москвоцькі священники і старославянську мову викривили на спосіб москвоцький і вимовляють з москвоцькою, а не з українською як в Галичці або на Буковині.

Вони бачать, що їм шлях до Києва, не до Москви ані Леґіграду. І відпорту вже немає.

Зміна серед галицьких москвофілів: се великий поступ, який завдає смертельний удар тим останкам царськорофільськю москвофілів а тепер тількисього, які ще досі не вигинули, чи то в Галичці, чи на Підкарпатській Русі, чи аж тут в Америці.

КУДИ ДІВАЄТЬ УКРАЇНСЬКА ПШЕНИЦЯ?

Видаваний за чиною допомогою московського большевицького уряду англійський місячник "Де Но Рус" помітив минувогий місяць статтю, в якій показується, клякво пшениці мають на продаж московські комісари.

Стаття, як і вся зрештою большевицька пропаганда, не призначена вразити за споживання українськими читачами, писана по старому царському звичаю зі становища російського імперіаліста, бо всі народи, піддані московським комісарам, звуться коротко Росія, а Україна звичайно зветься тільки підлена Росія або російська провінція.

Стаття звертає наперед увагу на великі будити доспіри большевицького господарства щодо збільшення простору, засівів. Після розрахунку цієї газети, простір засіяний збіжжєм зр. в 1923. році в порівнянні з 1922. роком на шій російській імперії перевищо о 116 процентів (себто в 1923. році засіяно 116 десятин на кожних 100 десятин, засіяних в 1922. році). На Україні, однак, комісари не можуть похвалитися навіть по-решічним приростом, бо тут приріст вносить усього 113 процентів. Коли приглянутися приростам в поодиноких частях Росії, то видно, що приріст був там найбільший, де земля найкраще видає, де більш засівів певно принесибл попару життя. Україна одна з урочайних частин не збільшила значно свого засівного простору, бо видно вона знає, що як дозв. в не панують московські рабівники, так довог її напружувати свої сили до праці нема чого.

Далі стаття показує, що під пануванням московських комісарів зібрано в 1923. році разом 2,790 мільонів пудів пшениці. (Пуд має 40 російських або 36 американських фунтів; пшениця важить кождо 45 мільонів тун.) На ту суму збору України дала 947 мільонів пудів, себто кождо одної третини.

У порівнянні з попереднім роком ні одна части московської імперії не збільшила своєю збору, лише Україна. Каже газета: "Українській жнива направила неволею в других провінціях Росії."

Далі большевицька газета виказує, що вся Росія за винятком "підлено-східних провінцій" (так большевицькі імперіалісти називають кошині самостійні національні республіки: Кубань, Грузія, Азербайджан, Вірменія) та Україна не мала неволею, а зате неволею жми корити московські провінції Сибіру.

Україна та підлено-східні провінції і їх надлишок пшениці в 460 мільонів пудів лишаються на далі справдішними шмихлярами Росії! — заявляє большевицький письменник словами, неволею вибраними з економічної географії з царських часів.

Що зробиють московські комісари з сею надлишковою? Відомо, не писали вони про ніх в англійській газеті, якби не мали вони наміру продати се "надлижок" до Англії. Стаття се нічого нічого, як агітація за визнанням уряду комісарів в Москві. Мовляв, визнайте нас панами всі Росії, а ми вже постаріємося, що українська пшениця дістанеться вам...

Стаття милохолодно кидасе сатіло не тільки на основні притини большевицького імперіалізму супроти України, але й на економічні основи большевицького визнання московських комісарів урядом Англії.

БУЛЬБОЧКИ НА ВОДІ.

"Хіба ревути воли, як ясла панів?" — До історії "Нової Зради". — Славний фронт баби Параски та баби Палажка. — Свід до свого. — Децю про літературну етику.

(Вид спеціального кореспондента "Свобода").

Мимо всяких сподівань, відслеска "Нова Зрада", чи то "Нова Громада", не вмерла й не загинула, а по короткій перерві почува виходити далі. На притяку нового року товариш Сіжен Вітик потишн своїх читачів аж двома книжками рівночасно: подвійною за жовтень-листопад і звичайною за сподів. Очевидно, червоногий список знов положив трохи паші в ясла, й відслеска він з новими запалом дусилесь переживувати свою нудну жанчку.

Два слова до історії повстання "Нової Зради". Весною минулого року помічник Раківського Яковлів запросив до себе одного до свого відомого українського видавця й письменника, який мав охоту поїхати на Україну, Розмова відбулася у Берліні, на Кронпринцифер 10.

"Я чув, що ви маєте охоту поїхати на Україну", спитав Яковлів, сказав гість. "А ви належите до комуністичної партії?" — "Коліно-б належав, то був би давно на Україні, а не тут". — "А що саме робити на Україні?" — "Буду там одніятні книгарні й розвивати видавничу справу". — "А як ви ставитесь до совітської влади?" — "Моя діяльність належе нікому спілнго до політикою, а тому й мені відношення до совітської влади не має значіння". — "Ну, гаразд. Але так просто ми вам позоволення на візд дати не можемо, а ви можете наперед чим небудь засудити?" — "Се в являє-б ви, напри, видавати журнал, який закликав би українських емігрантів до повороту на Україну. Ми вам дамо на це грошей, а ви можете підібрати собі співробітників, яких хочете". Подумавши трохи, гість сказав: "Я можу на це згодитися, але при умові, що мені дасте змогу написати погані статті до політикою, а тому й мені відношення до совітської влади не має значіння". — "Ну, гаразд. Але так просто ми вам позоволення на візд дати не можемо, а ви можете наперед чим небудь засудити?" — "Се в являє-б ви, напри, видавати журнал, який закликав би українських емігрантів до повороту на Україну. Ми вам дамо на це грошей, а ви можете підібрати собі співробітників, яких хочете".

Подумавши трохи, гість сказав: "Я можу на це згодитися, але при умові, що мені дасте змогу написати погані статті до політикою, а тому й мені відношення до совітської влади не має значіння". — "Ну, гаразд. Але так просто ми вам позоволення на візд дати не можемо, а ви можете наперед чим небудь засудити?" — "Се в являє-б ви, напри, видавати журнал, який закликав би українських емігрантів до повороту на Україну. Ми вам дамо на це грошей, а ви можете підібрати собі співробітників, яких хочете".

Подумавши трохи, гість сказав: "Я можу на це згодитися, але при умові, що мені дасте змогу написати погані статті до політикою, а тому й мені відношення до совітської влади не має значіння". — "Ну, гаразд. Але так просто ми вам позоволення на візд дати не можемо, а ви можете наперед чим небудь засудити?" — "Се в являє-б ви, напри, видавати журнал, який закликав би українських емігрантів до повороту на Україну. Ми вам дамо на це грошей, а ви можете підібрати собі співробітників, яких хочете".

Подумавши трохи, гість сказав: "Я можу на це згодитися, але при умові, що мені дасте змогу написати погані статті до політикою, а тому й мені відношення до совітської влади не має значіння". — "Ну, гаразд. Але так просто ми вам позоволення на візд дати не можемо, а ви можете наперед чим небудь засудити?" — "Се в являє-б ви, напри, видавати журнал, який закликав би українських емігрантів до повороту на Україну. Ми вам дамо на це грошей, а ви можете підібрати собі співробітників, яких хочете".

Подумавши трохи, гість сказав: "Я можу на це згодитися, але при умові, що мені дасте змогу написати погані статті до політикою, а тому й мені відношення до совітської влади не має значіння". — "Ну, гаразд. Але так просто ми вам позоволення на візд дати не можемо, а ви можете наперед чим небудь засудити?" — "Се в являє-б ви, напри, видавати журнал, який закликав би українських емігрантів до повороту на Україну. Ми вам дамо на це грошей, а ви можете підібрати собі співробітників, яких хочете".

Подумавши трохи, гість сказав: "Я можу на це згодитися, але при умові, що мені дасте змогу написати погані статті до політикою, а тому й мені відношення до совітської влади не має значіння". — "Ну, гаразд. Але так просто ми вам позоволення на візд дати не можемо, а ви можете наперед чим небудь засудити?" — "Се в являє-б ви, напри, видавати журнал, який закликав би українських емігрантів до повороту на Україну. Ми вам дамо на це грошей, а ви можете підібрати собі співробітників, яких хочете".

Подумавши трохи, гість сказав: "Я можу на це згодитися, але при умові, що мені дасте змогу написати погані статті до політикою, а тому й мені відношення до совітської влади не має значіння". — "Ну, гаразд. Але так просто ми вам позоволення на візд дати не можемо, а ви можете наперед чим небудь засудити?" — "Се в являє-б ви, напри, видавати журнал, який закликав би українських емігрантів до повороту на Україну. Ми вам дамо на це грошей, а ви можете підібрати собі співробітників, яких хочете".

Подумавши трохи, гість сказав: "Я можу на це згодитися, але при умові, що мені дасте змогу написати погані статті до політикою, а тому й мені відношення до совітської влади не має значіння". — "Ну, гаразд. Але так просто ми вам позоволення на візд дати не можемо, а ви можете наперед чим небудь засудити?" — "Се в являє-б ви, напри, видавати журнал, який закликав би українських емігрантів до повороту на Україну. Ми вам дамо на це грошей, а ви можете підібрати собі співробітників, яких хочете".

Подумавши трохи, гість сказав: "Я можу на це згодитися, але при умові, що мені дасте змогу написати погані статті до політикою, а тому й мені відношення до совітської влади не має значіння". — "Ну, гаразд. Але так просто ми вам позоволення на візд дати не можемо, а ви можете наперед чим небудь засудити?" — "Се в являє-б ви, напри, видавати журнал, який закликав би українських емігрантів до повороту на Україну. Ми вам дамо на це грошей, а ви можете підібрати собі співробітників, яких хочете".

Подумавши трохи, гість сказав: "Я можу на це згодитися, але при умові, що мені дасте змогу написати погані статті до політикою, а тому й мені відношення до совітської влади не має значіння". — "Ну, гаразд. Але так просто ми вам позоволення на візд дати не можемо, а ви можете наперед чим небудь засудити?" — "Се в являє-б ви, напри, видавати журнал, який закликав би українських емігрантів до повороту на Україну. Ми вам дамо на це грошей, а ви можете підібрати собі співробітників, яких хочете".

Подумавши трохи, гість сказав: "Я можу на це згодитися, але при умові, що мені дасте змогу написати погані статті до політикою, а тому й мені відношення до совітської влади не має значіння". — "Ну, гаразд. Але так просто ми вам позоволення на візд дати не можемо, а ви можете наперед чим небудь засудити?" — "Се в являє-б ви, напри, видавати журнал, який закликав би українських емігрантів до повороту на Україну. Ми вам дамо на це грошей, а ви можете підібрати собі співробітників, яких хочете".

Подумавши трохи, гість сказав: "Я можу на це згодитися, але при умові, що мені дасте змогу написати погані статті до політикою, а тому й мені відношення до совітської влади не має значіння". — "Ну, гаразд. Але так просто ми вам позоволення на візд дати не можемо, а ви можете наперед чим небудь засудити?" — "Се в являє-б ви, напри, видавати журнал, який закликав би українських емігрантів до повороту на Україну. Ми вам дамо на це грошей, а ви можете підібрати собі співробітників, яких хочете".

Подумавши трохи, гість сказав: "Я можу на це згодитися, але при умові, що мені дасте змогу написати погані статті до політикою, а тому й мені відношення до совітської влади не має значіння". — "Ну, гаразд. Але так просто ми вам позоволення на візд дати не можемо, а ви можете наперед чим небудь засудити?" — "Се в являє-б ви, напри, видавати журнал, який закликав би українських емігрантів до повороту на Україну. Ми вам дамо на це грошей, а ви можете підібрати собі співробітників, яких хочете".

Подумавши трохи, гість сказав: "Я можу на це згодитися, але при умові, що мені дасте змогу написати погані статті до політикою, а тому й мені відношення до совітської влади не має значіння". — "Ну, гаразд. Але так просто ми вам позоволення на візд дати не можемо, а ви можете наперед чим небудь засудити?" — "Се в являє-б ви, напри, видавати журнал, який закликав би українських емігрантів до повороту на Україну. Ми вам дамо на це грошей, а ви можете підібрати собі співробітників, яких хочете".

Подумавши трохи, гість сказав: "Я можу на це згодитися, але при умові, що мені дасте змогу написати погані статті до політикою, а тому й мені відношення до совітської влади не має значіння". — "Ну, гаразд. Але так просто ми вам позоволення на візд дати не можемо, а ви можете наперед чим небудь засудити?" — "Се в являє-б ви, напри, видавати журнал, який закликав би українських емігрантів до повороту на Україну. Ми вам дамо на це грошей, а ви можете підібрати собі співробітників, яких хочете".

Подумавши трохи, гість сказав: "Я можу на це згодитися, але при умові, що мені дасте змогу написати погані статті до політикою, а тому й мені відношення до совітської влади не має значіння". — "Ну, гаразд. Але так просто ми вам позоволення на візд дати не можемо, а ви можете наперед чим небудь засудити?" — "Се в являє-б ви, напри, видавати журнал, який закликав би українських емігрантів до повороту на Україну. Ми вам дамо на це грошей, а ви можете підібрати собі співробітників, яких хочете".

Подумавши трохи, гість сказав: "Я можу на це згодитися, але при умові, що мені дасте змогу написати погані статті до політикою, а тому й мені відношення до совітської влади не має значіння". — "Ну, гаразд. Але так просто ми вам позоволення на візд дати не можемо, а ви можете наперед чим небудь засудити?" — "Се в являє-б ви, напри, видавати журнал, який закликав би українських емігрантів до повороту на Україну. Ми вам дамо на це грошей, а ви можете підібрати собі співробітників, яких хочете".

Подумавши трохи, гість сказав: "Я можу на це згодитися, але при умові, що мені дасте змогу написати погані статті до політикою, а тому й мені відношення до совітської влади не має значіння". — "Ну, гаразд. Але так просто ми вам позоволення на візд дати не можемо, а ви можете наперед чим небудь засудити?" — "Се в являє-б ви, напри, видавати журнал, який закликав би українських емігрантів до повороту на Україну. Ми вам дамо на це грошей, а ви можете підібрати собі співробітників, яких хочете".

Подумавши трохи, гість сказав: "Я можу на це згодитися, але при умові, що мені дасте змогу написати погані статті до політикою, а тому й мені відношення до совітської влади не має значіння". — "Ну, гаразд. Але так просто ми вам позоволення на візд дати не можемо, а ви можете наперед чим небудь засудити?" — "Се в являє-б ви, напри, видавати журнал, який закликав би українських емігрантів до повороту на Україну. Ми вам дамо на це грошей, а ви можете підібрати собі співробітників, яких хочете".

Подумавши трохи, гість сказав: "Я можу на це згодитися, але при умові, що мені дасте змогу написати погані статті до політикою, а тому й мені відношення до совітської влади не має значіння". — "Ну, гаразд. Але так просто ми вам позоволення на візд дати не можемо, а ви можете наперед чим небудь засудити?" — "Се в являє-б ви, напри, видавати журнал, який закликав би українських емігрантів до повороту на Україну. Ми вам дамо на це грошей, а ви можете підібрати собі співробітників, яких хочете".

Подумавши трохи, гість сказав: "Я можу на це згодитися, але при умові, що мені дасте змогу написати погані статті до політикою, а тому й мені відношення до совітської влади не має значіння". — "Ну, гаразд. Але так просто ми вам позоволення на візд дати не можемо, а ви можете наперед чим небудь засудити?" — "Се в являє-б ви, напри, видавати журнал, який закликав би українських емігрантів до повороту на Україну. Ми вам дамо на це грошей, а ви можете підібрати собі співробітників, яких хочете".

Подумавши трохи, гість сказав: "Я можу на це згодитися, але при умові, що мені дасте змогу написати погані статті до політикою, а тому й мені відношення до совітської влади не має значіння". — "Ну, гаразд. Але так просто ми вам позоволення на візд дати не можемо, а ви можете наперед чим небудь засудити?" — "Се в являє-б ви, напри, видавати журнал, який закликав би українських емігрантів до повороту на Україну. Ми вам дамо на це грошей, а ви можете підібрати собі співробітників, яких хочете".

Подумавши трохи, гість сказав: "Я можу на це згодитися, але при умові, що мені дасте змогу написати погані статті до політикою, а тому й мені відношення до совітської влади не має значіння". — "Ну, гаразд. Але так просто ми вам позоволення на візд дати не можемо, а ви можете наперед чим небудь засудити?" — "Се в являє-б ви, напри, видавати журнал, який закликав би українських емігрантів до повороту на Україну. Ми вам дамо на це грошей, а ви можете підібрати собі співробітників, яких хочете".

ПОДАКА

Складати шпур і серцючу полкуву У. Н. Союзом за випускеним червононого нам сироткам по наших тут ба. П. П. Палажка, з Нової, бо ми осталися біли і меляні, а ми можемо самі на себе борити, але маємо велике шасте віз Бога, що наш тут народи до У. Н. Союз, то нам тепер той Союз другий бачаю отер солди нам а сироткам і нашим мамі. Ще раз дякуємо всім разом, і дякуємо, щоб ми могла спроти, що коли осталися без тата, мала закладення у нашого Союзу. Желаво Я. Н. Союзом, щоб розвинулася по шій, Америці а кожній азуктні — Михайло Катерина, Стефанія і Павло, діти Розали Червоні, а мама.

В У. Н. СОЮЗІ НАЙВІСНІВІШЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ; ТЕПЕР ПРИМАЄТЬСЯ БЕЗ ВСТУПНОЇ ОПЛАТИ. КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ ВСТУПАЄТЕ СЕГЯС.

МІТІНГІВ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ НЕСКОРОНІЙ, ПА. Бр. св. Михайла, від. 201, повідомляє, що надзвичайний митинг відбувся о 1. годині пополузні в неадо, з якого в Нар. Домі при Сеттері і Репаров. Присутніх всіх членів вивісти і привести зі собою нових членів, бо будещ притрати без вступного. — А. Гошко, пр.; Р. Чолой, секр.

СМЕРТЬ І НЕЩАСТЯ НЕ ТРАТЯТЬ НАГОДИ, НЕ ТРАТЯЄТЬСЯ ВІЙ. ОБЕЗПЕЧИТЬСЯ В У. Н. СОЮЗІ СЕГЯС, ТЕПЕР ПРИМАЄТЬСЯ БЕЗ ВСТУПНОЇ ОПЛАТИ.

СТАРОКРАСВІ ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

О. Антін Сосенко, конс. радник і п. ер. Оліва, зборського повіта, емер. і сичн с. р. по довіт і важкій недугі, промину 62 р. Покинув був аду, а в останні дні життя, як і всім вояк шевкиєм але і яко ширій народній робітник. Словничок тяжкої суспільної обовязки в конкуренції з місцевими польськими чиновниками, піпалад, разом і синор Софронюм, безстанним пересудиванням, а то і в останні дні життя з польського боку в р. 1919 і 1920. Потерів те від Москві, перебуваю 4 роки в російській неволі яко один з воєнник закладників.

ДР. Е. БЕШЕВ ПРО РОСІЙСЬКЕ ПИТАННЯ І МІЖНАРОДНЕ ПОЛОЖЕННЯ В 1924 Р.

В новорічних числах деяких праски російського міністер закордонних справ др. Е. Бенеш познанийо чеськосолацьке громадянство з вигодами міжнародного політикою в 1924 році.

В "Прагер Прессе" др. Бенеш між іншим заявив: "Увесь світ уже на протазі се, сказав гість, а також не можемо згодитися на вашу умову". На цім розмова скінчилася і більш не відновлялася.

У Смена Віткіта та його товаришів з зброї совість, отже не можемо бути чужими. Вони криком кричать: "вертайте на Україну! Там земний рай!" Отже п'ять літ нічого, крім віденських, берлінських та російських дварів, не бачили. Вони не боються, що їх вяде засміють. Аби буди долярники та коруни — а там хоч трава не росте!

А на долари в редакції "Нової Зради" не очікували і собі урочай. Редакційна баба Палажка (Н. Суричова) проречеці зрадуче нам що таємничо:

"Ми на стражу загинути фінанчо — для того істувє чейне есенський доллар за оцінюваню, — а аі страж загинути чужими маніями в довгх безденних срих роках наш шмих, єдиний шлях — проті волю."

"Ще осяканю", Палажо! Скавляю б-просто: у Відні, Празі та Берліні в совітських заступничках... Друга високопоставлена дама, баба Параска (О. Храпко-Рамазанова) при собі привернула у "Новій Зраді", ще з більшою відвертю розкриє перед нами "таїну мидрицького двора". Ось як вона описує поті берлінської пригоди з долярниками:

"Ось намагається до нашого вузла з'єднати. Таке а доляр? — "Ось доляр? — спитав я."

"Мало пропонує, — сказала я. — Як бачите, на долярівій платформі утворився між бабою Параскою та бабою Палажкою "єдиний фронт": одна побирає, а друга минає. Ні за що в світі не повірив би покійний Неуч-Левчинський, коли-б його хотіло напружувати, що його баба Параска і баба Палажка кождебуде помиряться і утворять спільний блок (обсєбський комітет), та ще й на долярівій платформі."

"Кришліною жидівською, а се баба Параска і баба Палажка в останніх книжках приєдла до себе двох корисних співробітників: Ю. Тутюшилка та Івкю Боршак. Що Тутюшинський "морально" підтримає "Нову Зраду", се нікого не здивує: Боршак на цих сторінках, се вже не так легко зрозуміти."

"Статті названого тут автора протігом останніх двох-трьох років аркушалися у спідучій виданках "Українській Трибуні" (петрирівській), "Хабіборської України" (монархично-сироткарадській), "Діні"; тепер вони рівночасно друкуються у "Новій Зраді", "Діні" і сироткарадській "Золотих Воротах". Коли сам автор не розуміє непристийности такого рівночасного співробітництва у виданні, цілком протилежних і навіть ворожих по ідеї й напрямку, то м. б. не варто бачити редакторів і старші людей. Зокрема нам хотілося-б запитати редакції "Діна" й "Золотих Воріт", чи їм не конфузую мати спільних співробітників з "Новою Зрадою" і чи їм не варто поінформувати про літературну етику в наших письменстві так занепаляти."

Advertisement for Liberty Bonds. Text: "СЕ НЕ Є НІЯКА ПЕРЕГАДА", "ДОВІДЧЕНІ ВКЛАДАЧІ КУПУЮТЬ ІХ, БО ВОНИ ЗНАЮТЬ ІХ ПЕНСІВНІ", "БІЗНЕСМЕНІ ВИДАЮТЬ ЧАСТИНУ СВОЄЇ НАДВИЖКИ В НИХ, БО СЕРТИФІКАТИ МОЖНА ЛЕГКО ПРОДАТИ, БО СТРАТИ, ЯК ТРЕБА, ГРОШІ", "ДОКТОРИ, ДЕНТИСТИ І ДРУГІ ПРОФЕСІЙНІ ЛЮДИ, КОТРИ НЕ МАЮТЬ НІ ЯСНО НІ ОХОТИ СТУДІЮВАТИ СПОСОБИ ВКЛАДАННЯ ГРОШІ, ВИЯЄТ СЕЇ РІДІ ОЩАДОНОСТІ, БО ТУТ НЕ ТРЕБА РОБИТИ НИЯКИХ ДОСЛІДІВ", "МАЛП ШАДНИКІ КУПУЮТЬ ЦЕРТИФІКАТИ, БО ІХ МОЖНА ДІСТАТИ НАВІТЬ ЗА МАЛІ ГРОШІ", "ФЕДЕРАЛЬНИЙ БАНК НЬЮ-ЙОРКУ", "UNITED STATES GOVERNMENT SAVINGS SYSTEM", "97 Maiden Lane - New York City".

Advertisement for Liberty Bonds. Text: "ПОВІДОМЛЕННЯ", "ДО ВП. П. СЕКРЕТАРІВ І ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА", "Щоби вдоволати всіх членів на рівні і літ можність одержання цієї цінної книжки, отримавши всіх В. П. Секретарів, що на жадане вишлеться для всіх нових членів календарі, по ціні 30 цт. за прирідження. Щоб уменшити вартість та оминати несприятливі замішань в руках, пропонується з ценою співставно має подати члену відразу і число членської грамоти нового члена, а також належність згоди на адресу: "СВОБОДА", 83 Grand St., Jersey City, N. J. Р. Слоболян, фін. секретар

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА. — ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІЙШІЙ ЦІННИМ КНИЖКОМ.

Advertisement for Liberty Bonds. Text: "ПОВІДОМЛЕННЯ", "ДО ВП. ЧЛЕНІВ І УРЯДНИКІВ У. Н. СОЮЗУ", "Згідно з численними домаганнями урядників і членів, рішенням Екзекутиву У. Н. Союз з 31-го грудня 1923 р. отрим проголошує", "ПРОВДЖЕННЯ КАМПАНІ", "принимання нових членів без вступної оплати, до кінця місяця лютого 1924 р.", "Згідно з тим, в сідуючих двох місяцях а то в:", "СІЧНІ І ЛЮТИМ", "Український Народний Союз, посередництвом 345 своїх відділів в Злучених Державх і Канаді буде приймати", "МУШИН, ЖЕНЩИН І ДІТИЙ", "від 1-шого року до 55 літ віку", "БЕЗ ВСТУПНОЇ ОПЛАТИ", "НА ОБЕЗПЕЧЕННЯ В СЛУЧАЄ СМЕРТІ, КАЛІЦТВА АБО НЕВИЛІЧНОЇ СЛАБОСТІ.", "Братів і Сестри:", "За два місяці, а саме з кінця лютого, досягнемо повних трійох місяців істнування нашої організації.", "За два місяці має доповнитися третій і четьї літня організаційна праця членів У. Н. Союз.", "Перед нами вже аніш два місяці до цієї торжественної хвилі і тих два місяці, нам слід використати на довершення є спільною нашої праці, якийразним успіхом в користь організації, а то, предбиданням в а. — Хай отже до кінця лютого, членів У. Н. Союз, "влучности Сила" членства, а рекорд нових членів хай перевищить всі попередні. Показує, що ми своєрідно організуємо вітнєю любити.", "Принявте нових членів і членств.", "Організуйте свої діти.", "За інформаційним голюсьте до відділов урядників або просто до головної канцелярії У. Н. Союз на адресу:", "UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION", "Recording Department", "JERSEY CITY, N. J.", "В Джерсі Сіті, Н. Дж., 31. грудня 1923 р.", "ЗА УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ:", "Іван Каштанюк, гол. рек. секретар.

